

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA SOCIJALNO-LIBERALNA STRANKA

Varaždin, prosinac 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2012.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.	10
	Nalaz za 2012.	13
III.	MIŠLJENJE	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/13-03/33
URBROJ: 613-07-13-6

Varaždin, 2. prosinca 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE SOCIJALNO-LIBERALNE STRANKE
ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), te odredbi članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11, 27/13 i 48/13 – pročišćeni tekst), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske socijalno-liberalne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 9. srpnja do 2. prosinca 2013.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez. Početkom 2006. održan je Sabor ujedinjenja na kojem se Hrvatski socijalno liberalni savez ujedinio s Liberalnom strankom i djeluju pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Trg Nikole Šubića Zrinskog 17/1.

Statutom iz studenoga 2009. je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak, te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke.

Članstvo u Stranci može biti redovito i počasno. Redovitim članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposoban hrvatski državljanin, koji nije član druge političke stranke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i koji u službenu pristupnicu unese istinite podatke vlastoručno potpisane. Počasnim članom Stranke može postati osoba zaslužna za razvoj liberalne demokracije.

Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu, a organizacijski oblici Stranke u pravilu slijede teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji se ustrojava na području općine ili grada, te gradske četvrti u Gradu Zagrebu, odnosno na području jednog ili više mjesnih odbora. Koncem 2012. na području Republike Hrvatske bilo je 280 aktivnih ogranaka. Na području županija su ustrojene županijske organizacije (21). Tijela ogranaka su skupština, izvršni i nadzorni odbor, a županijskih organizacija županijska skupština, vijeće, nadzorni odbor i statutarna komisija. Statutom su utvrđeni način osnivanja, te djelokrug poslova navedenih tijela ogranaka i županijskih organizacija.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena slijedeća tijela: Sabor, Središnje vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Direkcija i Nadzorni odbor.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke. Izborni sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine. Sabor Stranke, između ostalog, donosi i mijenja temeljna načela, programska usmjerenja i statut, usvaja temeljnu rezoluciju sabora kojom se utvrđuje politika u sljedećem mandatnom razdoblju, donosi poslovnik, odluke i druge akte, bira i razrješuje predsjednika, te članove drugih tijela, te odlučuje o drugim pitanjima koja se odnose na rad Stranke.

Središnje vijeće je najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva Sabora, koje čine 44 člana izabranih na Saboru, među kojima dva člana izabrana s liste kandidata koju predlažu Mladi hrvatski liberali, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske i predsjednici županijskih vijeća Stranke, odnosno predstavnici Stranke u gradskom vijeću Grada Zagreba. Središnje vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika, te tajnika.

Središnje vijeće na osnovu temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata donosi odluke i zaključke te daje preporuke predsjedniku Stranke, Predsjedništvu i direktoru, raspravlja o izvješću predsjednika i odlučuje o njegovu prihvaćanju, donosi prijedloge dokumenata za Sabor Republike Hrvatske, odlučuje o povezivanju s drugim političkim i nepolitičkim organizacijama, odlučuje o kandidatima za predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, određuje uvjete i mjerila za dodjeljivanje priznanja, donosi odluke o počasnim članovima, donosi pravilnik o postupku kandidiranja za Hrvatski sabor i predstavnička tijela županija, gradova i općina, potvrđuje imenovanja i razrješenja političkog tajnika, direktora i imenovanih članova Predsjedništva, donosi odluke o zasnivanju radnog odnosa i visini plaća za članove Predsjedništva, te obavlja i druge poslove predviđene Statutom i drugim aktima.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo, koje koordinira i provodi cjelokupnu politiku Stranke, te samostalno odlučuje u okviru temeljnih načela, statuta i programskih dokumenata, a odgovara Središnjem vijeću Stranke. Predsjedništvo čine predsjednik Stranke, potpredsjednici, politički tajnik, direktor Stranke i najviše deset članova koje imenuje i razrješuje predsjednik Stranke uz potvrdu Središnjeg vijeća. Članovi Predsjedništva ne mogu biti članovi Središnjeg vijeća Stranke. Predsjedništvo ostvaruje temeljna načela i Statut konkretnim političkim djelovanjem, predlaže Središnjem vijeću stupanje u parlamentarne koalicije i kandidate za državne dužnosnike, donosi odluku o osnivanju kluba zastupnika iz redova Stranke u Hrvatskom saboru, brine o ustrojstvu, članstvu i promicanju Stranke, potiče tijela Stranke na donošenje odluka iz svoje nadležnosti, odlučuje o tome što je poslovna tajna Stranke, pribavlja i raspoređuje sredstva za djelovanje Stranke, osniva poduzeća i raspolaže njima uz suglasnost Središnjeg vijeća, te obavlja i druge poslove.

Predsjednik upravlja Strankom i odlučuje o svim tekućim poslovima vezanim uz upravljanje Strankom u dogovoru s članovima Predsjedništva. Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, te provodi politiku u skladu s temeljnim načelima, Statutom i odlukama nadležnih tijela i u tu svrhu donosi provedbene političke odluke, zaključke, upute i druge akte. Od studenoga 2009. predsjednik Stranke je Darinko Kosor, koji je na izbornom saboru Stranke održanom u veljači 2012. ponovno izabran za predsjednika.

Za obavljanje administrativnih, tehničkih i stručnih poslova je osnovana Direkcija kojom rukovodi direktor. Pravilnikom o ustrojstvu i radu Direkcije, koji je u listopadu 2006. donijelo Predsjedništvo, uređeno je unutarne ustrojstvo i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Poslove direktora od 17. travnja 2011. obavlja Dorica Nikolić. Koncem 2012. u Stranci nije bilo zaposlenika.

Nadzorni odbor ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, da li se sredstvima Stranke raspolaže zakonito, uredno i namjenski, odlučuje o žalbama protiv odluka i postupanja županijskih nadzornih odbora i nadzornih odbora ogranaka i drugo. Sastoji se od pet članova, a neposredno je odgovoran Saboru kojem podnosi izvješće o radu.

Stranka ima političkog tajnika koji djeluje po uputama Predsjednika i Predsjedništva, surađuje s Direkcijom, brine o ostvarivanju politike Stranke na svim ustrojstvenim razinama, te o međunarodnoj suradnji i suradnji s civilnim udrugama. U 2012. i tijekom obavljanja revizije politički tajnik je Dorica Nikolić.

Planiranje

Financijski plan za 2012. je donesen u veljači 2012. i prihvaćen je na prvoj sjednici novoizabranog predsjedništva Stranke u ožujku 2012. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 2.145.611,00 kn, rashodi u iznosu 1.538.330,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 607.281,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.474.336,00 kn, od članarina u iznosu 420.000,00 kn, od donacija u iznosu 210.000,00 kn, imovine u iznosu 2.000,00 kn i drugih prihoda u iznosu 39.275,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 1.042.987,00 kn, financijske rashode u iznosu 357.213,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 5.000,00 kn i druge rashode u iznosu 133.130,00 kn. Financijskim planom nisu planirani rashodi za zaposlene iz razloga što Stranka u 2012. više nema zaposlenika.

Plan rada Stranke za 2012. je donesen zajedno s financijskim planom. Planom rada za 2012. su planirane redovne aktivnosti, predstavljanje projekata Stranke u javnosti, međunarodne aktivnosti i obljetnice. U okviru redovnih aktivnosti Stranke planirano je održavanje Izvanrednog sabora Stranke, Sabora mladih liberala, održavanje skupština županijskih organizacija te skupština ogranaka Stranke kojima je istekao mandat ili imaju povjerenika, osiguranje funkcioniranja Direkcije na način da se osiguraju materijalna sredstva u obavljanju osnovne djelatnosti. U svrhu navedenog potrebno je otkazati poslovni prostor gradskog ogranka Stranke grada Zagreba i organizirati preseljenje u prostorije Direkcije. U okviru predstavljanja projekata Stranke u javnosti, predviđeni su posjeti stranačkih čelnika ograncima i županijskim organizacijama u svrhu jačanja unutarstranačke komunikacije te pripreme za održavanje lokalnih izbora u svibnju 2013. Stranačke aktivnosti se moraju provoditi na svim razinama Stranke, uz planiranje humanitarnih i promotivnih akcija. U okviru međunarodnih aktivnosti Stranka i nadalje sudjeluje u radu Europskog udruženja liberalnih i demokratskih stranaka (ELDR) i Svjetskog saveza liberalnih stranaka (LI). U okviru jačanja međunarodnog položaja Stranke, planirano je sudjelovanje na kongresima i seminarima koje organiziraju međunarodne udruge i zaklade s ciljem stjecanja novih znanja i vještina. U okviru obljetnica obilježiti će se dan osnivanja Stranke 20. svibnja i obljetnica smrti osnivača Vlade Gotovca 7. prosinca.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2012. te izvješće o primljenim donacijama, godišnji program rada i financijski plan su objavljeni na web-stranicama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni su u iznosu 1.777.939,00 kn, što je za 2.480.606,00 kn ili 58,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na planirane, ostvareni prihodi su manji za 367.672,00 kn ili 17,1%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz državnog proračuna	754.472,00	0,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	953.168,00	1.521.586,00	159,6
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	70.197,00	128.295,00	182,8
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	1.882.453,00	68.310,00	3,6
5.	Drugi prihodi	598.255,00	59.748,00	10,0
	Ukupno	4.258.545,00	1.777.939,00	41,7

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda se odnosi na prihode iz Državnog proračuna, koji u 2012. nisu ostvareni, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su manje ostvareni za 1.814.143,00 kn ili 96,4% te druge prihode koji su manje ostvareni za 538.507,00 kn ili 90,0%. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su više ostvareni za 568.418,00 kn ili 59,6%.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna u 2012. nisu ostvareni, odnosno manje su ostvareni za 754.472,00 kn u odnosu na prethodnu godinu. Nakon provedenih izbora u 2011., Stranka nema zastupnika u Hrvatskom saboru, te je izgubila pravo financiranja iz Državnog proračuna.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 1.521.586,00 kn, što je 85,6% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na planirane veći su za 47.250,00 kn ili 3,2%. Ostvareni su na temelju odredbi članka 2. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donosi predstavničko tijelo, a sredstva se doznačuju tromjesečno u jednakim iznosima.

- Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa su ostvareni u iznosu 128.295,00 kn, što je 7,2% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članarina u iznosu 13.156,00 kn i članskih doprinosa u iznosu 115.139,00 kn. Obveza uplate članarine je utvrđena odredbama članka 19. Statuta, a iznos mjesečne članarine je utvrđen odlukom iz siječnja 2008., prema kojoj članarina za zaposlene članove iznosi 15,00 kn, te 3,00 kn za studente, nezaposlene i umirovljenike.

Također, odredbama Statuta je određeno da Direkcija vodi središnju evidenciju svih redovnih i počasnih članova Stranke, prema kojoj se mjerodavno utvrđuje status člana i ukupan broj članova. Evidenciju članstva na svom području vode i ogranci Stranke. Direktor Direkcije donosi upute o načinu i postupku vođenja te o periodičnoj provjeri i usklađivanju evidencije članstva. Direkcija je ustrojila središnju evidenciju članova Stranke.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 68.310,00 kn, što je za 1.814.143,00 kn ili 96,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na donacije trgovačkih društava u iznosu 65.310,00 kn i od fizičkih osoba u iznosu 3.000,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 59.748,00 kn, što je 3,4% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na naknadu i refundaciju štete u iznosu 45.833,00 kn, naplatu starih otpisanih potraživanja u iznosu 13.368,00 kn i kamate u iznosu 547,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 935.916,00 kn, što je za 4.401.939,00 kn ili 82,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na planirane, ukupni rashodi su manji za 602.414,00 kn ili 39,2 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	910.266,00	68.751,00	7,6
2.	Materijalni rashodi	4.094.948,00	798.907,00	19,5
2.1.	- Rashodi za promidžbu	2.792.977,00	97.571,00	3,5
2.2.	- Drugi materijalni rashodi	1.301.971,00	701.336,00	53,9
3.	Rashodi za amortizaciju	20.072,00	0,00	-
4.	Financijski rashodi	48.945,00	22.068,00	45,1
5.	Donacije	31.154,00	1.565,00	5,0
6.	Drugi rashodi	232.470,00	44.625,00	19,2
	Ukupno	5.337.855,00	935.916,00	17,5
	Višak prihoda	-	842.023,00	-

Vrijednosno značajnije smanjenje rashoda u iznosu 2.695.406,00 kn se odnosi na rashode za promidžbu s obzirom da su u prosincu 2011. održani parlamentarni izbori, te na rashode za zaposlene u iznosu 841.515,00 kn, jer koncem 2012. u Stranci nije bilo zaposlenih.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 68.751,00 kn, što je 7,3% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bruto plaće u iznosu 39.953,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 7.279,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 21.519,00 kn. Koncem 2011. Stranka je imala osam, a koncem 2012. nije imala zaposlenika.

- Rashodi za promidžbu

Rashodi za promidžbu su ostvareni u iznosu 97.571,00 kn, što je 10,4% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge oglašavanja u dnevnim novinama, televizijskim i radio postajama, te na svjetlećim panoima, zakup oglasnih površina, usluge tiskanja plakata, letaka, džepnih kalendara i drugog materijala. Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja se odnose na rashode za parlamentarne izbore održane 2011.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 701.336,00 kn, što je 74,9% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu 118.750,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 95.866,00 kn, energiju u iznosu 92.698,00 kn, reprezentaciju u iznosu 82.265,00 kn, komunalne usluge u iznosu 47.308,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 19.161,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 16.342,00 kn, druge usluge u iznosu 143.423,00 kn, te druge materijalne rashode u iznosu 85.523,00 kn.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 44.625,00 kn, što je 4,8% ukupno ostvarenih rashoda.

Odnose se na druge nespomenute rashode u iznosu 40.980,00 kn, ugovorne kazne i naknade šteta u iznosu 2.292,00 kn i rashode za ostala porezna davanja u iznosu 1.353,00 kn. Drugi nespomenuti rashodi u iznosu 40.980,00 kn se odnose na rashode prethodnih godina u iznosu 39.336,00 kn, sudske pristojbe u iznosu 1.321,00 kn i drugo u iznosu 323,00 kn. Rashodi prethodnih godina se odnose na usklađenje početnih stanja u iznosu 35.492,00 kn, na podmirenje duga iz prethodnih godina prema nagodbi u iznosu 5.320,00 kn i povrat preplate u iznosu -1.476,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2012. iznosi 842.023,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 657.079,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 184.944,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.274.213,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	79.351,00	60.960,00	76,8
2.	Financijska imovina	825.146,00	1.213.253,00	147,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	38.035,00	431.142,00	1.133,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja za više plaćene poreze i drugo	149.223,00	149.223,00	100,0
2.3.	Zajmovi	571.515,00	566.515,00	99,1
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	63.000,00	63.000,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode	3.373,00	3.373,00	100,0
	Ukupno imovina	904.497,00	1.274.213,00	140,9
3.	Obveze	1.523.542,00	1.069.625,00	70,2
3.1.	Obveze za rashode	548.730,00	376.105,00	68,5
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	962.089,00	693.520,00	72,1
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	12.723,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	-619.045,00	204.588,00	-
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	904.497,00	1.274.213,00	140,9

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2012., veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2012. za 369.716,00 kn. Povećanje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na novac u banci i blagajni, dok se povećanje ukupnih obveza i vlastitih izvora uglavnom odnosi na smanjenje obveza, te povećanje vlastitih izvora.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 60.960,00 kn se odnosi na uredsku opremu i namještaj u iznosu 503.135,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 48.193,00 kn, uređaje u iznosu 34.302,00 kn, opremu u iznosu 157.178,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 34.152,00 kn, knjige u knjižnici u iznosu 7.131,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 24.390,00 kn, te ispravak vrijednosti u iznosu 747.521,00 kn.

Zajmovi su iskazani u iznosu 566.515,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine manji su za 5.000,00 kn. Odnose se na pozajmice dane ograncima Stranke, odnosno Direkciji u iznosu 561.515,00 kn i fizičkim osobama u iznosu 5.000,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 1.069.625,00 kn. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 693.520,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 372.105,00 kn, te za financijske rashode u iznosu 4.000,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 453.917,00 kn. Obveze za zajmove u iznosu 556.580,00 kn se odnose na pozajmljivanje sredstava između organizacijskih jedinica iz prethodnih godina u iznosu 499.580,00 kn i na obveze prema Zakladi Liberalni centar za demokraciju u iznosu 57.000,00 kn.

Obveze za kredite u iznosu 136.940,00 kn se odnose na obveze za primljeni kredit jedne poslovne banke u prethodnom razdoblju u iznosu 90.287,00 kn, kredit druge poslovne banke u iznosu 28.588,00 kn i na odobreni minus po tekućem računu kod poslovne banke u iznosu 18.065,00 kn.

Vlastiti izvori su koncem 2012. iskazani u iznosu 204.588,00 kn. U odnosu na početak godine veći su za 414.457,00 kn. Povećanje se odnosi na iskazani višak prihoda na koncu 2012.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, promidžbu, intelektualne i osobne usluge, reprezentaciju, usluge telefona pošte i prijevoza, te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa direktoricom Direkcije, odnosno tajnicom Stranke, te osobom koja vodi poslovne knjige za Stranku. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web-stranicama Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je predložio ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno financijskog poslovanja Stranke. Također je predložio obavljanje kontrole ostvarivanja financijskog plana na svim razinama u skladu s odredbama Statuta.

Državni ured za reviziju je predložio pribavljanje odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, praćenje i kontrolu naplate navedenih prihoda, uplaćivanje prihoda ostvarenih iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na središnji račun u skladu s odlukom Predsjedništva Stranke. Također je predložio utvrditi i evidentirati u poslovnim knjigama točan iznos potraživanja, odnosno poduzimanje odgovarajućih mjera naplate godišnjih članarina, te vođenje evidencije obveznika plaćanja članskih doprinosa u cilju kontrole naplate navedenih prihoda, te sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste.

Državni ured za reviziju je naložio na računima za robu i usluge navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja financijskih sredstava u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Naložio je ustrojiti poslovne knjige za Stranku u cjelini, knjižiti i evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih isprava i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, obavljanje popisa imovine i obveza, na računima za reprezentaciju, s priloženom specifikacijom obavljenih usluga, navesti razloge ugošćavanja i imena korisnika, te ih kontrolirati i ovjeriti u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Također je naložio sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti izborne promidžbe, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje je naložio objavljivanje godišnjeg programa rada i financijskog plana Stranke, uplatu prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) na središnji račun Stranke, te korištenje poslovnih prostora u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Naložio je obračun i isplatu plaća obavljati u skladu s odredbama Statuta i Pravilnika o ustrojstvu i radu Direkcije.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- poslovne knjige su ustrojene za Stranku u cjelini,
- financijski izvještaje je potpisao zakonski zastupnik,
- godišnji program rada i financijski plan su objavljeni na web – stranicama Stranke,
- prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) uplaćivani su na središnji račun Stranke,
- prihodi ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su uplaćivani na središnji račun Stranke u skladu s odlukom Predsjedništva,
- cjelovita evidencija o poslovnim prostorima koje Stranka koristi je sastavljena.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- učinkovit sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno financijskog poslovanja Stranke nije uspostavljen, a kontrola ostvarivanja financijskog plana na svim razinama nije obavljena u skladu s odredbama Statuta,
- na računima za robu i usluge nisu navedene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni,
- poslovni događaji nisu evidentirani u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija,
- popis imovine i obveza nije obavljen u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija,
- financijski izvještaji nisu sastavljeni u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe,
- odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke nisu pribavljene, a praćenje i kontrola naplate navedenih prihoda nije uspostavljena,
- iznos potraživanja za članarine nije utvrđen i evidentiran u poslovnim knjigama, a mjere naplate godišnjih članarina nisu poduzimane,
- evidencija obveznika plaćanja članskih doprinosa u cilju kontrole naplate prihoda nije vođena,
- plaće za siječanj i veljaču 2012. nisu obračunavane u skladu s odredbama Statuta i Pravilnika o ustrojstvu i radu Direkcije,
- poslovni prostori nisu korišteni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje, prihode, te poslovne prostore koje Stranka koristi.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u vođenju poslovnih knjiga, popisu imovine i obveza, sastavljanju bilješki uz financijske izvještaje, prihodima u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od članarina, te poslovne prostore koje koristi Stranka. Odredbama Statuta je određeno da Nadzorni odbor Stranke ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela te dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske, te raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski. U 2012. Nadzorni odbor nije obavljao kontrolu namjenskog i zakonitog trošenja sredstava.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, te obavljanje kontrole zakonitog i namjenskog trošenja sredstava u skladu s odredbama Statuta.

1.2. *Stranka u očitovanju navodi da će ustrojiti učinkovit sustav unutarnjih kontrola te obavljanje kontrole zakonitog i namjenskog trošenja sredstava u skladu s odredbama Statuta. Nadalje navodi da su nadzorni odbori ogranaka, županijskih organizacija i Nadzorni odbor Stranke odgovorni skupštinama ogranaka i županijskih organizacija te Saboru Stranke, koji jedini mogu u skladu sa Statutom, prihvatiti ili odbiti njihova izvješća.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati, te podnositi financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Financijski plan i godišnji program rada

Financijski plan za 2012. je donesen u veljači 2012. i prihvaćen je na prvoj sjednici novoizabranog predsjedništva Stranke u ožujku 2012. Prihodi su planirani u iznosu 2.145.611,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.777.939,00 kn, što je za 367.672,00 kn ili 17,1% manje u odnosu na plan. Rashodi su planirani u iznosu 1.538.330,00 kn, a ostvareni su u iznosu 935.916,00 kn, što je za 602.414,00 kn ili 39,2% manje od plana.

Prema odredbama članka 61. Statuta Stranke, utvrđeno je da Direkcija skrbi o ostvarivanju plana prihoda i rashoda te predsjedništvu Stranke predlaže donošenje odgovarajućih odluka koje osiguravaju ostvarivanje plana.

Na računima za robu i usluge nisu navedene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni, zbog čega nije vidljivo jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim planom rada i financijskim planom. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima je određeno da političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

S obzirom na značajna odstupanja u ostvarenju prihoda i rashoda u odnosu na planirano, Državni ured za reviziju predlaže obavljanje kontrole ostvarivanja financijskog plana na svim razinama u skladu s odredbama Statuta. Državni ured za reviziju nalaže na računima za robu i usluge navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja financijskih sredstava u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Poslovne knjige

Tijekom 2012. ustrojeno je vođenje poslovnih knjiga za Stranku u cjelini. Ustrojene su glavna knjiga i dnevnik. Od pomoćnih knjiga vodi se knjiga blagajne. Nisu ustrojene analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, te financijske imovine i obveza. Prema odredbama članka 6. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Neprofitne organizacije obvezno vode slijedeće pomoćne knjige: dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima, kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) po vrsti, količini i vrijednosti, te financijske imovine i obveza i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih i danih zajmova i kredita (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, obračunatim kamatama).

Računi za reprezentaciju u većini slučajeva ne sadrže specifikaciju konzumiranih jela i pića, nisu navedeni razlozi ugošćavanja i korisnici usluga reprezentacije, odnosno nisu naznačene aktivnosti za koje je reprezentacija utrošena. U poslovnim knjigama su evidentirani pojedini poslovni događaji na temelju izvoda poslovne banke, bez vjerodostojne dokumentacije o poslovnom događaju (ovrhe, kazne i drugi rashodi). Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava poslovni događaj.

Zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi ili memoriranom šifrom ovlaštenja za transakciju jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu, odnosno transakciju. Kako bi knjigovodstvene isprave za rashode reprezentacije bile vjerodostojne, trebaju biti sastavljene na način da bude vidljivo jesu li financijska sredstva korištena isključivo za aktivnosti Stranke u ostvarivanju ciljeva utvrđenih programom i Statutom Stranke, što je propisano odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

U poslovnim knjigama najam automobila je evidentiran kao operativni leasing, a trebao je biti evidentiran kao financijski leasing. Financijski leasing treba priznati u bilanci korisnika leasinga kao povećanje imovine i obveza, te provoditi obračun ispravka vrijednosti po osnovi kojeg se iskazuje rashod amortizacije od predaje sredstva u upotrebu, odnosno od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana u upotrebu. Dospjele rate leasinga u iznosu 12.486,00 kn su evidentirane u okviru rashoda, a trebalo ih je evidentirati na zatvaranje obveza, za kamatu i leasing. Račun za financijski leasing u ukupnom iznosu 135.000,00 kn, trebalo je evidentirati kao povećanje imovine i obveza. Prema odredbama članka 16. točka 7. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, imovina i obveze se iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja. Odredbama članka 17. Uredbe je propisano da se imovina početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno, po procijenjenoj vrijednosti.

U okviru rashoda za usluge promidžbe, evidentirani su rashodi za obavljene usluge u 2011. u iznosu 64.054,00 kn na temelju ulaznih računa plaćenih tijekom 2012., a koji su evidentirani i u rashodima za 2011. Navedeni rashodi se najvećim dijelom odnose na troškove izborne promidžbe za parlamentarne izbore 2011. Također, u okviru rashoda za 2012., evidentirani su rashodi za nabavljenu robu i obavljene usluge u 2011. i 2010., koje je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima za 2011., odnosno za 2010. S obzirom da knjiga ulaznih računa za 2012. nije vođena, da nije ustrojena analitička evidencija dobavljača i analitička evidencija obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti), te da uz izvode poslovnih banaka nisu u svim slučajevima priložene knjigovodstvene isprave, revizijom nije bilo moguće utvrditi točan iznos navedenih rashoda.

Prema odredbama članka 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, prema kojemu se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose bez obzira na plaćanje.

U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim analitičkim računima računskog plana ili nisu evidentirani.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu 39.087,00 kn su evidentirani na računu kotizacija, u iznosu 8.110,00 kn su evidentirani na računu knjigovodstvenih usluga, u iznosu 1.258,00 kn na računu usluga za fotokopiranje, a rashodi za reprezentaciju u iznosu 1.015,00 kn plaćeni poslovnom kreditnom karticom nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Rashodi za prijevoz članova Stranke u iznosu 4.059,00 kn su evidentirani na računu za komunalne usluge, rashodi za režijske troškove u iznosu 2.773,00 kn evidentirani su na zakupnine i najamnine, a rashodi za usluge promidžbe (plakatiranje) su evidentirani na računu rashoda za reprezentaciju. Rashodi za gorivo u iznosu 1.420,00 kn i za reprezentaciju u iznosu 649,00 kn plaćeni kreditnom karticom su evidentirani dvaput, a isplata preko žiro računa i putem blagajne.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.521.586,00 kn, koji se ostvaruju temeljem odredbi članka 2. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, iskazani su na računu dobrovoljnih priloga (donacija) iz proračuna, a trebali su biti iskazani na analitičkom računa prihoda po posebnim propisima. Odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisane su slijedeće poslovne knjige. dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima, te приходима i rashodima. Unos podataka u glavnu knjigu provodi se po unaprijed pripremljenom računskom planu.

Rashodi amortizacije nisu evidentirani u poslovnim knjigama niti iskazani u financijskim izvještajima. Prema obračunu Stranke, amortizacija iznosi 18.391,00 kn. Za nabavu automobila na financijski leasing nije obračunana amortizacija u iznosu 6.750,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 55. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je određeno da rashod amortizacije obuhvaća trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti poslovne knjige, knjižiti i evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih isprava i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, iskazivanje prihoda i rashoda na odgovarajućim računima računskog plana, iskazivanje imovine i obveza po trošku nabave i računovodstvenom načelu nastanka događaja, te kontrolirati i ovjeriti knjigovodstvene isprave u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje se nalaže na računima za reprezentaciju, s priloženom specifikacijom obavljenih usluga, navesti razloge ugošćavanja i imena korisnika navedenih usluga.

- Financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji za 2012., Bilanca, Izvještaj o приходима i rashodima neprofitnih organizacija, te Bilješke uz financijske izvještaje su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku.

Uz financijske izvještaje Državnom uredu za reviziju nije dostavljen godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenim tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije, što nije u skladu s odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima je propisano da su političke stranke uz godišnji financijski izvještaj, kao njegov sastavni dio, dužne priložiti godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenim tijekom godine.

U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2012., u okviru zajmova u iznosu 566.515,00 kn i obveza za kredite i zajmove u iznosu 556.580,00 kn, iskazana su interna kreditiranja iz prethodnih godina u iznosu 499.580,00 kn. U izvješću o obavljenoj reviziji Stranke za 2011. je navedeno da su interna kreditiranja, konsolidacijom trebala biti isključena, jer se odnose na međusobno kreditiranje organizacijskih jedinica.

Također, u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2012., iskazan je preneseni višak prihoda za 2011. u iznosu 422.231,00 kn, a trebao je biti iskazan u iznosu 618.182,00 kn, te je manjak prihoda za pokriće u slijedećem razdoblju trebao iznositi 461.128,00 kn.

Višak prihoda za 2012. iznosi 842.023,00 kn, preneseni manjak prihoda za 2012. je trebao iznositi 461.128,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 380.895,00 kn.

Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže pregled sporova na sudu koji su u tijeku. Prema izvješću o sporovima odvjetničkog ureda Stranke iz ožujka 2013., do konca 2012. se vode sporovi pred nadležnim sudovima za naplatu duga u ukupnom iznosu 386.939,00 kn. Prema odredbama članka 69. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, bilješke uz bilancu su pregled drugih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku).

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza je propisan odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Odluka o provođenju popisa je donesena u prosincu 2012. Odlukom su utvrđeni članovi povjerenstva koje će obaviti popis. Odlukom nije određen datum popisa, rokovi obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama.

U organizacijskim jedinicama nisu donesene odluke o obavljanju popisa imovine i obveza, odnosno nisu imenovana povjerenstva za popis, već su popisne liste sastavljene u Direkciji. Direkcija je obavila popis imovine i sastavila popisne liste.

U popisnim listama su podaci iskazani u naturalnim izrazima, bez iskazane novčane vrijednosti (osim kod popisa imovine Primorsko-Goranske, Vukovarsko-Srijemske, Dubrovačko-Neretvanske i Međimurske Županije, gdje je popisom utvrđeno i financijsko stanje). Popisne liste nisu potpisane od strane popisnih povjerenstava. Popisom nisu obuhvaćena novčana sredstva na žiro-računu kod poslovne banke, potraživanja i obveze. Popis imovine i obveza Stranke u cjelini sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. nije obavljen. Odredbama članaka 13., 14. i 15. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da su neprofitne organizacije obvezne popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Povjerenstvo za popis osniva odgovorna osoba, koja određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga odgovornoj osobi. Odgovorna osoba, na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju, te mjerama protiv odgovornih osoba za utvrđene manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru, nenaplativost potraživanja i drugo.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Stranka u očitovanju navodi da će na računima za robu i usluge tijekom 2013. navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni. Nadalje navodi da su u 2013. ustrojene analitičko – knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine i obveza. Također navodi da su računi za reprezentaciju tijekom 2013. vraćani pošiljateljima na doradu, ako nisu sadržavali specifikaciju jela i pića, te ako na računima nisu bili navedeni razlozi ugošćavanja i korisnici usluga kao i aktivnosti za koju je reprezentacija utrošena. Navodi da je Stranka tijekom 2012. djelovala u otežanim uvjetima bez zaposlenika, da analitička evidencija obveza i imovine nije odgovarala stanju u bilanci za 2011., te da je iz tog razloga došlo do duplih knjiženja nekih troškova plaćenih u 2012., a što je ispravljeno u 2013. Nadalje navodi da je u političkoj stranci ponekad teško odrediti karakter konzumacije, odnosno da li se radi o reprezentaciji ili promidžbi, što je dovodilo do pogrešaka u knjiženju, te da su 2013. na to obratili više pažnje. Navodi da je kao osnovica za obračun amortizacije uzeta financijska vrijednost iz Bilance, jer Stranka nije provela inventuru po vrsti i vrijednosti, te da će u 2013. ustrojiti analitičku evidenciju osnovnih sredstava i po njoj obračunati amortizaciju. Također navodi da je tijekom 2013. utvrđeno da su u listopadu, studenome i prosincu 2012. otplaćene tri rate najma automobila, a otplate su evidentirane na računima za troškove leasinga, te da je uočenu nepravilnost ispravila tijekom 2013., s obzirom da je za najam automobila zaključen ugovor o financijskom leasingu.*

Navodi da će uz financijske izvještaje za 2013. koje dostavlja Državnom uredu za reviziju priložiti sve potrebne evidencije i dokumentaciju u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, isknjižiti interna kreditiranja iz prethodnih godina u 2013., korigirati razliku viška prihoda i rashoda za 2011., Državnom uredu za reviziju uz financijske izvještaje dostaviti pregled sudskih sporova koji su u tijeku, te obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3. Prihodi

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.777.939,00 kn, što je 58,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.521.586,00 kn, od članarina i članskih doprinosa u iznosu 128.295,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 68.310,00 kn i drugih prihoda u iznosu 59.748,00 kn.

- Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa su ostvareni u iznosu 128.295,00 kn ili 7,2% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu, prihodi su ostvareni za 58.098,00 kn ili 82,8% više, a u odnosu na planirano manji su za 291.705,00 kn ili 69,5%. Odnose se na prihode od članarina u iznosu 13.156,00 kn i prihode od članskih doprinosa u iznosu 115.139,00 kn.

Obveza uplate članarine je utvrđena odredbama članka 19. Statuta, a iznos mjesečne članarine je utvrđen odlukom Predsjedništva Stranke iz siječnja 2008., prema kojoj članarina za zaposlene članove iznosi 15,00 kn, te za studente, nezaposlene i umirovljenike 3,00 kn mjesečno. Također, odredbama Statuta je određeno da Direkcija vodi središnju evidenciju svih redovnih i počasnih članova Stranke, prema kojoj se mjerodavno utvrđuje status člana i ukupan broj članova. Evidenciju članstva na svom području vode i ogranci Stranke. Direktor Direkcije donosi upute o načinu i postupku vođenja te o periodičnoj provjeri i usklađivanju evidencije članstva. Direkcija je ustrojila središnju evidenciju članova Stranke. Stranka je ustrojila evidenciju o primitku članarina, a za uplaćene članarine izdaju se potvrde o primitku članarina. Također, navedenom odlukom je određeno da su članovi Stranke koji su izabrani u zakonodavna tijela, predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, obvezni uplaćivati članski doprinos u odgovarajućem dijelu od svojih neto primanja na središnji račun Stranke. Evidencija o članovima Stranke koji su na temelju navedene odluke obvezni plaćati članski doprinos nije ustrojena, te se ne može provjeriti naplata prihoda od članskih doprinosa.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije o članovima Stranke koji su obvezni plaćati članski doprinos te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih prihoda.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 1.521.586,00 kn, što je 85,6% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 568.418,00 kn, a u odnosu na planirano veći su za 47.250,00 kn ili 3,2%. Odnose se na prihode ostvarene temeljem odredbi članka 2. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donosi predstavničko tijelo, a sredstva se doznačuju tromjesečno u jednakim iznosima. Stranka nema podatke o iznosu sredstava koji joj pripadaju za 2012., jer je samo jedna organizacijska jedinica dostavila Direkciji odluku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, što otežava kontrolu pravovremenosti naplate ovih prihoda.

Odlukom Predsjedništva Stranke iz rujna 2010., koja se primjenjuje od listopada 2010., organizacijske jedinice su obvezne na središnji račun uplaćivati 10,0% prihoda ostvarenih od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Većina organizacijskih jedinica nije uplaćivala 10,0% prihoda ostvarenih od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na središnji račun.

Državni ured za reviziju predlaže pribavljati pojedinačne odluke svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, uplaćivanje prihoda ostvarenih iz svih proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u visini 10,0% na središnji račun u skladu s odlukom Predsjedništva Stranke.

3.2. *Stranka u očitovanju navodi da će ustrojiti evidenciju članova Stranke koji su obvezni plaćati članski doprinos i pratiti naplatu navedenih prihoda. Također navodi da je u 2013. pribavila pojedinačne odluke svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada političkih stranaka te da kontrolira uplate.*

4. Poslovni prostori koje Stranka koristi

4.1. U financijskim izvještajima za 2012. rashodi za zakupnine i najamnine su iskazani u iznosu 118.750,00 kn.

Prema podacima o poslovnim prostorima kojima Stranka raspolaže, tijekom 2012. je koristila 34 poslovna prostora, od kojih je za 16 poslovnih prostora ugovoreno plaćanje zakupnine, a 18 prostora koristi bez plaćanja zakupnine, uz sudjelovanje u pokriću režijskih troškova.

U većini slučajeva zakupodavac je jedinica lokalne samouprave (grad). U pojedinim slučajevima nisu zaključeni ugovori o zakupu i/ili se poslovni prostori koriste na temelju odluka jedinica lokalne samouprave o dodjeli prostora na korištenje bez naknade. Odredbama članka 2. stavak 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, propisano je da se političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom. Način i uvjeti redovitog godišnjeg financiranja i financiranje naknade troškova izborne promidžbe političkih stranaka iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su propisani odredbama članaka 3. do 8., te 18. navedenog Zakona. Vezano uz financiranje političkih stranaka od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, citiranim odredbama Zakona je propisano da se iste financiraju iz sredstava proračuna, dok davanje poslovnih prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u zakup političkim strankama bez naknade, Zakonom nije propisano, te se isto smatra donacijom iz zabranjenih izvora.

S obzirom da korištenje poslovnih prostora bez naknade na temelju/ili bez zaključenih ugovora, predstavlja donaciju u obliku usluga i smatra se donacijom iz zabranjenih izvora, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

4.2. *Stranka u očitovanju navodi da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nakon provedenih lokalnih izbora 2013. počele dostavljati Direkciji na potpisivanje ugovore o zakupu poslovnih prostora, te da će jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje ne dostave ugovore, otkazati zakup poslovnih prostora.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2011. utvrđene nepravilnosti koje se odnose na uspostavu sustava unutarnjih kontrola, vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja, evidentiranje poslovnih događaja u poslovne knjige, popis imovine i obveza, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od članarina, te poslovne prostore koje Stranka koristi, ponovljene su i u 2012.
 - Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u vođenju poslovnih knjiga i sastavljanju financijskih izvještaja, popisu imovine i obveza, prihodima u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od članarina, te poslovnim prostorima koje Stranka -koristi. U 2012. Nadzorni odbor nije obavljao kontrolu namjenskog i zakonitog trošenja sredstava, što nije u skladu s odredbama Statuta. (točka 1. Nalaza)
 - Tijekom 2012. ustrojeno je vođenje poslovnih knjiga za Stranku u cjelini. Ustrojene su glavna knjiga i dnevnik. Od pomoćnih knjiga vodi se knjiga blagajne, dok druge pomoćne knjige nisu ustrojene. Računi za reprezentaciju u većini slučajeva ne sadrže specifikaciju konzumiranih jela i pića, nisu navedeni razlozi ugošćavanja i korisnici usluga reprezentacije, odnosno nisu naznačene aktivnosti za koje je reprezentacija utrošena. U poslovnim knjigama su evidentirani pojedini poslovni događaji na temelju izvoda poslovne banke, bez vjerodostojne dokumentacije o poslovnom događaju (ovrhe, kazne i drugi rashodi). U poslovnim knjigama najam automobila je evidentiran kao operativni leasing, a trebao je biti evidentiran kao financijski leasing. Dospjele rate leasinga u iznosu 12.486,00 kn su evidentirane u okviru rashoda, a trebalo ih je evidentirati na zatvaranje obveza, za kamatu i leasing. Račun za financijski leasing u ukupnom iznosu 135.000,00 kn, trebalo je evidentirati kao povećanje imovine i obveza. U okviru rashoda za usluge promidžbe, evidentirani su rashodi za obavljene usluge u 2011. u iznosu 64.054,00 kn i koji su plaćeni tijekom 2012., a koji su evidentirani u rashodima za 2011.

Također, u okviru rashoda za 2012., evidentirani su rashodi za nabavljenu robu i obavljene usluge u 2011. i 2010., koje je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima za 2011., odnosno za 2010. S obzirom da knjiga ulaznih računa za 2012. nije vođena, da nije ustrojena analitička evidencija dobavljača i analitička evidencija obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti), te da uz izvode poslovnih banaka nisu u svim slučajevima priložene knjigovodstvene isprave, revizijom nije bilo moguće utvrditi točan iznos navedenih rashoda. U poslovnim knjigama nisu evidentirani obračunani rashodi amortizacije u iznosu 18.391,00 kn. Za nabavu automobila na financijski leasing amortizacija u iznosu 6.750,00 kn nije obračunana niti evidentirana.

Financijski izvještaji za 2012., koje čine Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, te Bilješke uz financijske izvještaje su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Uz financijske izvještaje Državnom uredu za reviziju nije dostavljen godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže pregled sudskih sporova u tijeku. U Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2012., u okviru zajmova u iznosu 566.515,00 kn i obveza za kredite i zajmove u iznosu 556.580,00 kn, iskazana su interna kreditiranja iz prethodnih godina u iznosu 499.580,00 kn, koja su u financijskim izvještajima trebala biti isključena, jer se odnose na međusobno kreditiranje organizacijskih jedinica. Također, u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2012., iskazan je preneseni višak prihoda za 2011. u iznosu 422.231,00 kn, a trebao je biti iskazan u iznosu 618.182,00 kn, te je manjak prihoda za pokriće u slijedećem razdoblju trebao je iznositi 461.128,00 kn. Višak prihoda za 2012. iznosi 842.023,00 kn, preneseni manjak prihoda za 2012. je trebao iznositi 461.128,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 380.895,00 kn.

Popis imovine i obveza Stranke u cjelini sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. nije obavljen. (točka 2. Nalaza)

- Odluka o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke pribavljena je samo od jedne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u visini 10,0% nisu uplaćivani u skladu s odlukom Predsjedništva Stranke na središnji račun od strane svih podružnica. Evidencije o plaćanju članarine te o članovima Stranke koji su obvezni plaćati članski doprinos, nisu ustrojene. Praćenje i kontrola naplate prihoda tijekom 2012. nije provođena. (točka 3. Nalaza)
- Prema prikupljenim podacima, veći broj organizacijskih jedinica Stranke koristi prostore jedinica lokalne samouprave bez naknade ili plaćaju samo režijske troškove, što se prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra donacijom u obliku usluga ili donacijom iz zabranjenih izvora. (točka 4. Nalaza)

4. Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez, koji se u 2006. ujediniio s Liberalnom strankom te djeluje pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Statutom iz studenoga 2009. je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak, te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke. Od studenoga 2009. i nakon izbornog sabora iz veljače 2012. predsjednik Stranke je Darinko Kosor. Financijskim planom za 2012. ukupni prihodi su planirani u iznosu 2.145.611,00 kn, rashodi u iznosu 1.538.330,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 607.281,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., prihodi su iskazani u iznosu 1.777.939,00 kn, rashodi u iznosu 935.916,00 kn, te višak prihoda u iznosu 842.023,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iskazan je u iznosu 657.079,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 184.944,00 kn. U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2012., iskazan je preneseni višak prihoda za 2011. u iznosu 422.231,00 kn, a trebao je biti iskazan u iznosu 618.182,00 kn, te je manjak prihoda za pokriće u slijedećem razdoblju trebao je iznositi 461.128,00 kn. Višak prihoda za 2012. iznosi 842.023,00 kn, preneseni manjak prihoda za 2012. je trebao iznositi 461.128,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 380.895,00 kn. Obveze iznose 1.069.625,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine su manje za 453.917,00 kn ili 29,8%. Ostvareni prihodi u iznosu 1.777.939,00 kn se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.521.586,00 kn, od članarina i članskih doprinosa u iznosu 128.295,00 kn, od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 68.310,00 kn, te druge prihode u iznosu 59.748,00 kn. Potraživanja iznose 570.574,00 kn i odnosu na stanje iskazano početkom godine su manja za 5.000,00 kn. Na potraživanja koja su nastala međusobnim kreditiranjem u 2011. se odnosi 566.515,00 kn, te je navedena potraživanja trebalo umanjiti (isključiti) zbog konsolidacije organizacijskih jedinica za iskazan iznos 499.580,00 kn, u okviru obveza za zajmove. Ostvareni rashodi u iznosu 935.916,00 kn se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 68.751,00 kn, materijalne rashode u iznosu 798.907,00 kn, financijske rashode u iznosu 22.068,00 kn, donacije u iznosu 1.565,00 kn, te druge rashode u iznosu 44.625,00 kn. Prema odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na web-stranicama Stranke su objavljeni godišnji financijski izvještaji, izvješća o primljenim donacijama u 2012., te financijski plan i godišnji program rada za 2012. u zakonskom roku. Financijski izvještaji za 2012., te Bilješke uz financijske izvještaje su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Revizijom za 2012. je utvrđeno da u većini slučajeva nije postupljeno prema nalozima i preporukama danim revizijom za 2011., a odnose se na uspostavu sustava unutarnjih kontrola, vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja, evidentiranje poslovnih događaja u poslovne knjige, popis imovine i obveza, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od članarina i članskih doprinosa, te poslovne prostore koje Stranka koristi. Revizijom za 2012. su utvrđene i druge nepravilnosti, koje se odnose na utvrđivanje financijskog rezultata i obračun amortizacije. Navedene nepravilnosti dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.